

Dosar nr. 3r-21/24  
2-22032067-01-3r-22012024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Ciumac)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău ( V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca)

## DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

### CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:  
Președinte, judecător  
Judecători

Stela Procopciuc  
Ion Malanciuc  
Diana Stănilă

examinând recursul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Eugen Balan împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, terț Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

#### c o n s t a ț ă :

La 04 martie 2022, Eugen Balan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, prin care a solicitat anularea hotărârii nr.2/2/2022 din 08 februarie 2022 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să examineze cererea nr.1197/2021 din 26 aprilie 2021, sub imperiul legii vechi și să emită actul administrativ individual privind admiterea sa în profesia de avocat cu eliberarea licenței de avocat.

În cadrul ședinței de judecată din 17 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Eugen Balan a depus cerere cu privire la modificarea obiectului și temeiului acțiunii, prin care a solicitat constatarea neexaminării în termen legal a cererii sale de admitere în profesia de avocat nr.1197/2021 din 26 aprilie 2021, anularea hotărârii nr.2/2/2022 din 08 februarie 2022 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova, prin intermediul

Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să admită candidatura sa în profesia de avocat, în temeiul art.10 din Legea nr.1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, cu eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat(f.d.59-61).

Prin hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ administrativ depusă de reclamantul Eugen Balan.

S-a constatat neexaminarea în termen legal a cererii de admitere în profesia de avocat cu nr.1197/2021 depusă de Eugen Balan la 26 aprilie 2021.

S-a anulat hotărârea nr.2/2/2022 din 08 februarie 2022, emisă de Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin care s-a respins cererea domnului Eugen Balan privind admiterea în profesia de avocat, ca ilegală.

S-a obligat Uniunea Avocaților din Republica Moldova, prin intermediul Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să admită candidatura lui Eugen Balan în profesia de avocat în temeiul art.10 din Legea nr.1260- XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, cu eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat (f.d.64, 71-77).

La 12 aprilie 2023, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate a depus apel împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Eugen Balan (f.d.70).

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel (f.d.87-89).

La 02 octombrie 2023, prin e-mail, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate a contestat cu recurs încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri privind repunerea în termen a cererii de apel și declararea admisibilității acesteia (f.d.91-95).

La 02 octombrie 2023, prin e-mail, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate a depus apel împreună cu motivarea apelului împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, precum și cerere de repunere în termenul de prezentare a motivării apelului, solicitând repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată înaintată de Eugen Balan (f.d.97-104).

Prin decizia din 06 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate și s-a menținut încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d.132-138).

Prin încheierea din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea privind repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului și s-a

declarat inadmisibil apelul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d.143-145).

La 05 ianuarie 2024, prin e-mail, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri privind repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.148-151).

În motivarea recursului, recurenta a invocat în esență motivele de fapt și de drept invocate anterior la examinarea prezentei cauze în ordine de apel și recurs, suplimentar menționând dezacordul cu încheierea contestată, pe care o consideră ilegală și pasibilă casării din următoarele considerente.

Astfel, invocând dispozițiile art.237, 241, 65 din Codul administrativ, recurenta a opinat că instanța de apel urma să soluționeze inițial cererea de repunere în termen a apelului motivat, anterior transmiterii spre soluționare a recursului către Curtea Supremă de Justiție.

Or, instanța de apel, prin neexaminarea cererii de repunere în termen de prezentare a apelului motivat, până la examinarea recursului, a lipsit-o de posibilitatea de a contesta separat refuzul repunerii în termen a apelului și a limitat-o de posibilitatea contestării dezacordului cu privire la refuzul repunerii în termen, îngrădindu-i astfel dreptul la un recurs efectiv și un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CEDO. Aceasta deoarece, prezentul recurs nu poate asigura eficiența sa, atât timp cât există o hotărâre irevocabilă pe caz, emisă de către instanța superioară, de altfel, hotărâre reținută de către instanța de apel în încheierea contestată.

Subsecvent, recurenta a catalogat ca fiind nefondată concluzia instanței privind confirmarea recepționării hotărârii motivate de către reprezentantul pârâtului, prin expedierea hotărârii motivate, la adresele electronice [xxxxxx.law@gmail.com](mailto:xxxxxx.law@gmail.com) și [uniunea.avocatorilor.rm@gmail.com](mailto:uniunea.avocatorilor.rm@gmail.com). deoarece actele prezentate de către reprezentantul său, confirmă imposibilitatea tehnică de verificare a poștei electronice în perioada aflării sale peste hotarele Republicii Moldova și în perioada de tratament. Or, pentru a verifica poșta electronică în străinătate este nevoie de tehnică specială, cum ar fi calculator, conexiune la internet, cartelă roaming, etc. Iar, aflarea reprezentantului său în străinătate nu a fost în interes de serviciu, dar în perioada concediului de odihna anual, utilizat pentru tratament.

În continuare, făcând referire la prevederile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, recurenta a menționat că despre notificarea hotărârii motivate, a aflat odată cu recepționarea încheierii privind declararea inadmisibilă a apelului și în termen legal, la 02 octombrie 2023 a depus motivarea apelului, solicitând totodată și repunerea în termen. Iar, instanța de apel neîntemeiat a refuzat repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului, fiind în prezența circumstanțelor obiective și anume, aflării avocatului Angela Istrate din 14 iulie 2023 și până la 09 septembrie 2023 peste hotarele Republicii Moldova și la tratament ambulatoriu din 11 septembrie 2023 - 18 septembrie 2023, dar din 19 septembrie 2023 internată la Spitalul Clinic Republican la tratament în staționar.

Subsidiar, recurenta a notat că este irelevantă speța reținută de către instanța de

apel din jurisprudența CtEDO, statuată în hotărârea din 03 aprilie 2008 în cauza Ponomaryova vs Ucraina 3236/03, la emiterea încheierii de respingere a cererii de repunere în termen a apelului, prin care Curtea a notat că, dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice, deoarece cererea de apel a fost depusă în termen, or, notificarea hotărârii nu a fost recepționată de reprezentantul pârâtului, fapt care a făcut imposibilă depunerea din motive întemeiate a apelului motivat. Iar solicitarea de repunere în termen a apelului nu a fost făcută după un termen exagerat, dar imediat după recepționarea încheierii de inadmisibilitate a cererii de apel și la expirarea circumstanțelor, care au împiedicat efectuarea actului de procedură.

De altfel, prin neexaminarea cererii de repunere în termen a apelului până la examinarea cererii de recurs adusă asupra soluției de inadmisibilitate a acestuia a creat premise pentru ineficiența recursului.

La 22 ianuarie 2024, la adresa de e-mail a lui Eugen Balan, Ministerului Justiției al Republicii Moldova și a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a fost expediată copia recursului depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate, intimații nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurentă.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 20 decembrie 2023 și expediată părților prin intermediul poștei electronice la 21 decembrie 2023 (f.d. 146).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate la 05 ianuarie 2024, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de reclamantul Eugen Balan.

S-a constatat neexaminarea în termen legal a cererii de admitere în profesie de avocat cu nr.1197/2021 depusă de Eugen Balan la 26 aprilie 2021.

S-a anulat hotărârea nr.2/2/2022 din 08 februarie 2022, emisă de Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin care s-a respins cererea domnului Eugen Balan privind admiterea în profesia de avocat, ca ilegală.

S-a obligat Uniunea Avocaților din Republica Moldova, prin intermediul Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să admită candidatura lui Eugen Balan în profesia de avocat în temeiul art.10 din Legea nr.1260- XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, cu eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat (f.d.64, 71-77).

La 12 aprilie 2023, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate a depus apel împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Eugen Balan (f.d.70).

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel (f.d.87-89).

La 02 octombrie 2023, prin e-mail, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate a contestat cu recurs încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri privind repunerea în termen a cererii de apel și declararea admisibilității acesteia (f.d.91-95).

La 02 octombrie 2023, prin e-mail, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate a depus apel împreună cu motivarea apelului împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, precum și cerere de repunere în termenul de prezentare a motivării apelului, solicitând repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată înaintată de Eugen Balan (f.d.97-104).

Prin decizia din 06 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate și s-a menținut încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d.132-138).

Prin încheierea din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea privind repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d.143-145).

Totodată, s-a stabilit că pentru a dispune astfel, instanța de apel a constatat că apelanta nu a prezentat motivarea apelului conform art.232 alin.(2) din Codul administrativ, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când: motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Iar, în corespundere cu art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă incontestabil faptul că Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, la data de 31 iulie 2023 a expedit, prin e-mail și intermediul oficiului poștal, în adresa participanților la proces, copia hotărârii motivate din 16 martie 2023, fiind recepționată de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova de la oficiul poștal la data de 04 august 2023, circumstanțe confirmate prin extrasul din poșta electronică, scrisoarea de expediere a actului judecătoresc și avizul de recepție, anexate la dosar (f.d.78-79, 81).

Respectiv, prima instanță a creat condițiile necesare prevăzute atât de legislația națională, cât și de cea internațională, asigurându-i Uniunii Avocaților din Republica Moldova posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale.

Or, conform art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului a început să curgă de la data de 01 august 2023 și a expirat la data de 30 august 2023.

Instanța de recurs reține că Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, aceasta nu a întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a depune motivarea apelului.

Așadar, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate, fiind conștientă că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de aceasta.

Mai mult, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate în cererea de apel nemotivată indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce va lua cunoștință de hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.70).

La acest capitol, se va remarca că Uniunea Avocaților din Republica Moldova și reprezentantul acesteia, avocatul Angela Istrate din data notificării hotărârii motivate a primei instanțe și până la 30 august 2023, ziua în care a expirat termenul legal pentru prezentarea motivării apelului, a avut termen real și suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, prin îndeplinirea obligațiilor procedurale imputate de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela

Istrate nu a prezentat motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta motivarea apelului până la 30 august 2023, ziua în care a expirat termenul pentru depunerea motivării apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge ca nefondate argumentele recurente precum că a aflat despre existența hotărârii motivate a primei instanțe odată cu recepționarea încheierii privind declararea inadmisibilă a apelului și în termen legal, la 02 octombrie 2023 a depus motivarea apelului, solicitând totodată și repunerea în termen. Iar, instanța de apel neîntemeiat a refuzat repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului.

Or, după cum a constatat și instanța de apel în încheierea contestată, ce face obiectul prezentului recurs, prima instanță, la 31 iulie 2023 a expediat, prin intermediul poștei electronice, la adresele de e-mail: [xxxxxx.law@gmail.com](mailto:xxxxxx.law@gmail.com) și [uniunea.avocatorilor.rm@gmail.com](mailto:uniunea.avocatorilor.rm@gmail.com), ce aparțin recurente Uniunii Avocaților din Republica Moldova și reprezentantului acesteia, avocatului Angela Istrate, copia hotărârii motivate din 16 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. De altfel, aceasta fiind recepționată de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova și pe suport de hârtie de la oficiul poștal la data de 04 august 2023, circumstanțe confirmate prin extrasul din poșta electronică, scrisoarea de expediere a actului judecătoresc și avizul de recepție, anexate la dosar (f.d.78-79, 81).

Subsecvent, la argumentele recurente că instanța de apel urma să soluționeze inițial cererea de repunere în termen a apelului motivat, anterior transmiterii spre soluționare a recursului către Curtea Supremă de Justiție. Or, legalitatea încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost verificată de Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 06 decembrie 2023.

Conform art. 237 alin.(1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de depunere a motivării apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii acesteia în termen.

Astfel, instanța de apel just a menționat că Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate nu a prezentat probe pertinente și

concludente privind repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului, precum și nu a invocat motive convingătoare în acest sens.

Argumentul invocat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate că deși a recepționat hotărârea motivată, nu a dispus de posibilități tehnice de a perfecta motivarea apelului și al depune în termenul legal, instituit de legiuitor, întrucât se afla în concediu de odihnă, la tratament și nu avea la dispoziție un calculator, internet, roaming, etc, nu poate fi reținut de instanța de recurs ca temei de repunere în termenul de prezentare a motivării apelului. Or, pornind de la statutul profesiei de avocat, avocatul nu-și poate justifica omisiunea la realizarea obligației sale în interesul clientului, prin lipsa unor posibilități tehnice.

În accepțiunea generală, avocatul este un jurist ale cărui funcții tradiționale sunt de a consilia, reprezenta, asista și apăra clienții săi, persoane fizice sau juridice, în instanțele de judecată, prin pledoarie, pentru afirmarea drepturilor acestora, concluzie ce rezultă și din interpretarea logico-juridică a dispozițiilor art.1 alin. (3) al Legii nr.1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, potrivit căroră, profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor.

Mai mult, aflarea reprezentantului său în străinătate nu în interes de serviciu, dar în perioada concediului de odihna anual, utilizat pentru tratament, nu poate fi catalogată și acceptată ca o justificare în omiterea prezentării motivării apelului în termen, deoarece conform art.35 alin.(2) din Legea nr.1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, Uniunea Avocaților este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul Uniunii Avocaților poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

Astfel, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, de la 31 iunie 2023, dată la care a recepționat inițial, pe e-mail, sau 04 august 2023, când i-a fost notificată, prin intermediul oficiului poștal, copia hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și până la 30 august 2023, ziua în care a expirat termenul legal de 30 de zile pentru prezentarea motivării apelului, a dispus de un termen suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare în vederea prezentării motivării apelului în termen, inclusiv prin desemnarea unui alt avocat, care să-i reprezinte interesele în prezentul litigiu, în cazul în care acest fapt era necesar pe perioada aflării avocatului Angela Istrate peste hotarele Republicii Moldova sau la tratament.

Așadar, instanța de recurs constată culpa reprezentantului Uniunii Avocaților din Republica Moldova la neprezentarea în termen a motivării apelului. Iar conform art. 47 alin. (3) în coroborare cu art.65 alin. (1) din Codul administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești, care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost

comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Prin urmare, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel just a respins cererea privind repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului și a declarat inadmisibil apelul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Angela Istrate.

Se menține încheierea din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Eugen Balan împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, terț Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă